

UTSKRIFT

17

◇ 1977–2020 ◇

UTSKRIFT 17

1977–2020

EN VÄNBOK TILL ERIK OCH LENA

**KULTURMILJÖ
HALLAND**

KULTURMILJÖ
HALLAND

Utskrift ges ut av Stiftelsen Hallands Länsmuseum, Kulturmiljö Halland

Detta är nr 17 i en löpande serie

Postadress: Kulturmiljö Halland, Bastionsgatan 3, 302 43 Halmstad

Telefon: 035-19 26 00

E-post: kansli@kulturmiljohalland.se

Hemsida: www.kulturmiljohalland.se

Pärmens insidor: En djupdykning i lokalpressen med hälsning från Patrik Hallberg.

Fram- och baksida samt layout: Anders Andersson.

Redaktörer: Per Wranning och Leif Häggström.

©2019 Kulturmiljö Halland och resp. författare.

Författarna ansvarar själva för artiklarnas innehåll.

ISSN 1102-7290

Tryck: Kulturmiljö Halland, Halmstad 2019.

Innehåll

Förord	6
<i>Anas al Khabour</i>	
Till mina kära vänner Lena och Erik	9
<i>Monica Björk-Bulow</i>	
En hälsning	10
<i>Torbjörn Brorsson</i>	
Ås kloster, dess keramik och kontakter med moderklostret i Sorø	13
<i>Pär Connelid</i>	
Stora Slöinge – en tidigare storgård?	17
<i>Anders Håkansson</i>	
20 år – från torpare till slottsherre	21
<i>Leif Häggström</i>	
Utgårdaloke och Skreas järnålder	25
<i>Conny Johansson Hervén</i>	
Hörsås Revisited: The Sacred & Profane Memories of Conny Johansson Hervén	29
<i>Fredrik Larsson</i>	
På djupet med Halmstads historia – i mötet mellan gammalt och nytt	33
<i>Lennart Lundborg</i>	
Forskning om Hallands bronsåldershögar	37
<i>Linn Nordvall</i>	
Rapport till Erik och Lena om högen i Övraby socken, nr 25	41
<i>Christina Rosén</i>	
Gräsås – 30 år efteråt	45
<i>Bo Strömberg</i>	
Upptäckten av en välbesökt plats i Susedalens landskapsrum	49
<i>Stina Tegnhed</i>	
Ett altarskåp med ett ovanligt helgon – och möjligen konsthistoriens sötaste Jesusbarn.....	53
<i>Christina Toreld</i>	
På kors och tvärs genom halländsk järnålder	59
<i>Bengt Westergaard</i>	
En hög i Skedala	63
<i>Per Wranning</i>	
Det räcker med ett vykort!	65

Linn Nordvall

Rapport till Erik och Lena om högen i Övraby socken, nr 25.

En del arkeologiska lämningar har förmågan att inte vilja släppa taget om arkeologens hjärta. De dyker ofta upp vid diskussioner i olika sammanhang. En sådan plats som ofta har nämnts är gravhögen RAÄ Eldsberga 22 som Lena Bjugger undersökte 1981 (Bjugger, L. 1981. Rapport till Riksantikvarieämbetet om högen vid Perstorp, Eldsberga socken daterad i december 1981). Otaliga gånger har jag fascinerats av

Figur 1: Kärnröse och kantkedja i Eldsberga 22. Det imponerande kärnröset var lagt i 4-6 skift sten och dolde en kvinno- och en mansgrav. I högen har härutöver sannolikt ytterligare två sekundärgravar anlagts. I samband med att dessa gravar har anlagts har en stenmantel lagts över högen. Foto: Lena Bjugger

gravhögen från bronsålderns period 2 med det kallmurade kärnröset, gravgåvorna och gravarnas konstruktioner (figur 1). Inte visste jag då, att jag skulle stå framför en liknande konstruktion och förundras när Kulturmiljö Halland, i skrivande stund, fick i uppdrag att undersöka gravhögen RAÄ Övraby 25. Vid undersökningen visade det sig snart att högen har konstruerats med ett kallmurat kärnröse, vilket genast förde tankarna tillbaka till Eldsberga 22. Som en återkoppling till en av Lenas många undersökningar i Halland vill jag här presentera de preliminära resultaten från undersökningen av Övraby 25, i form av figurer med tillhörande text.

Figur 2: Drönarfoto över Övraby 25:s framrensade kärnröse och brätte.

Kärnröse och brätte var täckt av ett lager sand under dagens grästorv. Direkt under grästorven återfanns centralt i högen en sekundärgrav med brända ben och tre keramikfragment av bronsålder/äldre järnålderskaraktär.

Figur 3: Kärnröset i Övraby 25 har varit uppbyggt av två skift sten blandat med sand och har anlagts på en stenkonstruktion bestående av sand och större sten, i nivå med- och liknande brättets uppbyggnad. Kantkedjan i högens västra del (närmast i bild) bestod av en dubbel kantkedja som till viss del befanns skadad.

Figur 4: I kärnrösets nordöstra kant återfanns en sekundärgrav uppbyggd av knytnävsstora stenar. Sekundärgravens var markerad i kärnrösets topp men själva gravgömmen, bestående av brända ben och en avbruten spets av brons, återfanns först under kärnrösets första skift med sten och sand. Gravgömmen var anlagd på, återigen, knytnävsstora stenar.

Figur 5 och 6: Centralgraven i Övraby 25 bestod av en mindre stenkista med takhällar, vilka var synliga i kärnrösets topp. Graven innehöll en mycket ringa andel brända ben och en såg av brons. Bronsföremålet daterar preliminärt graven till bronsålderns period 2.

En del arkeologer har förmågan att inte släppa taget om ens hjärta. Deras undersökningar, insatser, men framförallt kunskaper, dyker ofta upp i diskussioner i olika sammanhang och utgör därmed en ständigt flödande källa till nya insikter om arkeologin i Halland.

Tack för all kunskap ni så givmilt har delat med er av, Erik och Lena!

